SÚRT REGN

Her sært tú fotomynd av standmyndum, nevnar Karyatidurnar, ið vórðu settar upp á Akropolis í Athen fyri meira enn 2500 árum síðani. Standmyndirnar eru úr steinslagi, sum nevnist marmor. Evnið í marmor er kalciumkarbonat.

Í 1980 vóru upprunastandmyndirnar fluttar inn í listasavnið á Akropolis, og eftirlíkningar av teimum vórðu settar upp. Upprunastandmyndirnar vóru um at verða tardar burtur av súrum regni.

Spurningur 1: SÚRT REGN

S485Q02 – 0 1 2 9

Vanligt regn er eitt sindur súrt, tí tað hevur tikið í seg nakað av koldioksidi, sum er í luftini. Súrt regn er súrari enn vanligt regn, tí tað eisini hevur tikið í seg gasssløg sum t.d. svávuloksid og nitrogenoksid.

Hvaðan koma evnini svávuloksid og nitrogenoksid, sum finnast í luftini?

....

....

Tað árinið, súrt regn hevur á marmor, ber til at vísa við at leggja eina marmorflís í eitt ílat við edikki í eina nátt. Edikkur og súrt regn innihalda umleið somu nøgd av súrni. Tá ið ein marmorflís verður løgd í edikk, koma gassbløðrur. Evnisnøgdin á turru marmorflísini kann verða funnin fyri og eftir royndina

---

Spurningur 2: SÚRT REGN *S485Q03*

Ein marmorflís hevur eina evnisnøgd, ið er 2,0 gramm, áðrenn hon verður løgd í edikk í eina nátt. Dagin eftir verður hon tikin úr edikkinum og turkað. Hvat verður evnisnøgdin á tí turkaðu marmorflísini tá?

A Minni enn 2.0 gramm
B Akkurát 2.0 gramm
C Millum 2.0 og 2.4 gramm
D Meira enn 2.4 gramm

Spurningur 3: SÚRT REGN *S485Q05 – 0 1 2 9*

Næmingarnir, ið gjørdu royndina, løgdu eisini marmorflísar í reint (destillerað) vatn í eina nátt.

Greið frá, hví næmingarnir eisini tóku stig til hetta sum partur av royndini.

....

....

Spurningur 4: SÚRT REGN *S485Q10N*

Hvussu stóran áhuga hevur tú fyri upplýsingunum niðanfyri?

Set bert kross í ein kassa á hvørjari reglu.

		Stóran áhuga	*Miðal áhuga*	*Lítlan áhuga*	*Ongan áhuga*
a)	At fáa at vita, hvat menniskjaligt virksemi økir mest um súra regnið.	☐1	☐2	☐3	☐4
b)	At læra um tøkni, sum minkar um gassútlát, ið elvir til súrt regn.	☐1	☐2	☐3	☐4
c)	At skilja mátarnar, ið verðar brúktir at umvæla bygningar, sum hava fingið skaða av súrum regni.	☐1	☐2	☐3	☐4

Spurningur 5: SÚRT REGN

S485Q10S

Hvussu samd/ur ert tú við útsagnirnar niðanfyri?

Set bert kross í ein kassa á hvørjari reglu.

		Sera Samd/ur	*Samd/ur*	*Ósamd/ur*	*Sera Ósamd/ur*
a)	Varðveitsla av fornminnum eigur at verða bygd á vísindaligt prógv viðvíkjandi orsøkunum til skaðan.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
b)	Útsagnir um orsakirnar til súrt regn eiga at verða grundaðar á vísindaligar kanningar.	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4